

SLOVENSKI NAROD.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravníštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravníštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Grof Schönborn je v torek v poslanski zbornici pri posvetovanji o justičnem statusu razodel svoje stališče, katero zavzema nasproti nekaterim zahtevam slovenskega naroda gledé na pravosodje. V svojem govoru po uradni „Wiener Zeitung“ je rekel:

Gospod poslanec Ferjančič se je pritožil, da izdaja najvišje sodišče pri slovenski obravnavanih pravnih zadevah svoje razsodbe samo v nemškem jeziku. Ne morem drugače, nego da priznam principi-
jelo opravičenost zahteve, naj se razsodbe najviš-
jega sodišča pri slovenski obravnavanih pravnih za-
devah izdajajo v nemškem in v slovenskem jeziku,
toda zaradi faktičnih ovir, na katerih odstranitve se
deluje, mi bilo doslej mogoče, ugoditi tej želji.

LISTEK.

Životopisna studija. Sestavil J. P. Planinski.

Dr. Laza K. Lazarević se je rodil dne 1. majnika 1851. v Šabci v zapadni Srbiji, sin Kuzmana Lazarevića, trgovca, in žene mu Jelke. Odraasel je v hiši svojega svaka, srbskega pesnika na glas, Milorada P. Šapčanina, kateremu je vpisati v zaslug, da je našel in negoval izredno nadarjenost svojega

— Op. ured.

Ravno tako je gospod posl. Vošnjak navedel, da se pri zadnjih imenovanjih notarjev na Spodnjem Štajerskem zlasti pri oddaji notarskega mesta v Mariboru, ni zahteval dokaz o znanju slovenskega jezika. Temu nasproti moram omeniti, da upošteva pravosodno ministerstvo pri oddaji mest jezikovne potrebe in da se je v navedenem specijelnem slučaju potem uradnih poizvedeb prepričalo, da je dotični kandidat slovenskega jezika zmožen." — —

Mi smemo biti zadovoljni s tem načelnim stališčem. Sedaj pa imamo glede na pozitivne obljube tudi pravico pričakovati, da bode pravosodno ministerstvo tudi skrbelo za popolno izvršitev načel, ka-

Ko se je vnela vojska za osvoboditev in nezavisnost Srbije, pretrgal je Lazarević svoje študije (1876, 1877 in 1878), dasi se je javil za rigorozum, hitel v domovino in vstopil kot zdravniški asistent najprej v drinski, kasneje v timoški voj. Takoj po končani vojski so obelodanile „Srbske Novine“ (1877)

njega študije „Dezinfikovanje škola, u kojima su za vreme rata bile bolnice.“ — Dne 1. novembra 1878. se povrne v Berlin, da dovrši svoje študije in napravi doktorat. Kot themo je spisal „Experimentelle Beiträge zur Wirkung des Quecksilbers nebst einem Anhang über den Nachweis des Quecksilbers mittelst Electrolyse“ (Berlin, VIII. str. 48). To delo Lazarevičevo ni bila navadna formalnost zanj, ampak resna študija, na katero so se pozneje kemiki v svojih učenih razpravah često sklicovali. Obelodanil jo je tudi „Repertorium der analytischen Chemie“. — Karakteristično je, da je pisatelj to svoje prvo učeno delo posvetil svoji materi „Meiner Mutter gewidmet“.

Do 8. marcija 1879 je bil Lazarevič promoviran doktorjem medicine in kirurgije.

Nezadovoljen s samo doktorsko diplomom, prosi
 koj potem prusko vlado, naj mu dovoli, da napravi
 državni izpit. Kraljevsko ministerstvo „der
 geistlichen, Unterrichts- u. Medicinalangelegenheiten“
 ga obvesti, da mu je sicer „im Einverständnisse
 mit dem Reichskanzler“ dovoljeno, da napravi državni
 izpit, ali da mu niti po dobro prebitem izpitu ne

Državni zbor.

Na Dunaji, 23. maja.

V današnji seji se je nadaljevala razprava o proračunu pravosodnega ministerstva, v katero je posegel tudi poslanec dr. Gregorec.

Posl. dr. Bartoli govori o sodnih razmerah na Primorskem in pravi, da se pri sodnih uradih slavizuje. Zahteva, da mora vsak sodni uradnik na Primorskem znati poleg nemščine in italijanščine tudi slovenski ali hrvaški, je skoro neizvedljiva. Sicer pa se na Primorskem ne govori ni hrvaški ni slovenski jezik, nego govore se razna narečja, glede katerih pravijo filologi, da so bolj sorodna srbščini kakor kakemu drugemu slovanskemu jeziku.

— Posl. dr. Kronawetter zahteva, naj se spremeni določba o preiskovalnem zaporu, posl. Kozłowski govori o sodnih razmerah na Gališkem, posl. dr. Vašaty pa govori o preganjanju Čehov pri pravosodstvu in pravi, da se govori, odkar je sodišče dovolilo, da se izpuste Omladinci iz preiskovalnega zapora, da mora sodišče pri vsaki taki priliki vprašati za dovoljenje namestnika Thuna, ki še ni nje realke ni absolvirati in ima sedaj odločiti nad sodnimi kolegiji. — Pravosodni minister grof Schönborn pravi z ozirom na Nabergojev govor o jezikovni zmožnosti uradnikov pri okr. sodišču v Trstu, da so tam slovenščine zmožni: eden svetnik, eden tajnik in štirje avskultanti. Minister odgovarja potem na pritožbe s češke strani in na nekatere Kronawetterjeve pripombe. — Posl. dr. Gregorec predlaga in utemeljuje resolucijo, s katero se zahteva, naj se organizacija najvišjega sodišča in kasacijskega sodišča spremeni tako, da morata izdajati razsodbe z razlogi vred v slovenskem jeziku, ako se je pravda pri prvi instanci obravnavala v slovenskem jeziku. Nadalje predlaga in utemeljuje govornik resolucijo glede naprave dvojezičnih napisov in pečatov pri vseh tistih sodiščih, pri katerih se mora po sedaj veljavnih naredbah uradovati tudi v slovenskem jeziku, in resolucijo glede zgradbe novega sodnega poslopja v Šoštanj. Govornik se bavi potem z narodnostnimi razmerami pri sodiščih in pravi, da jezikovna ravnopravnost še sedaj ni izvedena. Nekateri sodniki sovražno Slovence in to je povod, da prebivalstvo nima zaupanja do sodnikov in da trpi raje krivico, kakor da bi šlo pravice iskat takim sodnikom. Po nemogućnosti in sovraštvu proti Slovincem je posebno znan bivši predsednik Graškega višjega sodišča vitez Waser. A take vrste sodniki se nahajajo tudi drugod. V Celovci je meseca aprila umrl neki sodni svetnik, znan kot germanizator in kot eden najdelavnejših prvoborilcev nemškega schulvereina. Njegovo sovraštvo do Slovencev ga ni minilo niti na smrtni postelji in postavil je celo v svojo oporoko določbo, da njegovega pogreba ne sme voditi noben slovenski duhovnik, ker „ta ruska banda ni nič vredna“. Tudi predsedniku deželnega sodišča in njegovemu namestniku je prepovedal udeležbo pri pogrebu, češ, da sta slaba sodnika. — Generalni govornik contra dr. Herold govori o sodnih razmerah na Češkem in pravi, da je neodvisnost sodnikov le navidezna in da se na vsa važnejša mesta na Češkem

more dati aprobacije praktičnega zdravnika, ker je tuj državljani.

Navzlic temu je Lazarevič želel napraviti državni izpit, toda srbako ministerstvo notranjih del ni maralo, da bi njega gojenci zбоk izpita, kateri je pod tako omejitvijo zgolj formalnost, trčili čas, poklicalo ga je v domovino in imenovalo zdravnikom beligradskega okrožja (1879). Kot fizik se je dr. Lazarevič odlikoval z marljivo in neumorno službo v zdravljenji in v poslih sodne medicine. Iz te dobe je njega studija „Obmanjvanje publike lažnim lekovicami“, obelodanjena v „Srpskih Novinah“ (1879). O priliki preosnove cele sanitetske službe (1881), imenovali so dr. Lazareviča primarijem v obliki državni bolnici, kjer je skoro ustanovil pravo kliniko za notranje bolezni. — To dokazujejo njega učene razprave o ischiasu in perijodiški nevralgiji, obelodanjene v „Srpskom arhivu za celokupno lekarstvo“ in v nemških medicinskih listih („Ischias postica Cotunii, ein Beitrag zu deren Differential-Diagnose, von dr. K. Lazarevič, Primararzt am kgl. serb. allg. Krankenhause in Belgrad. Allg. Wiener med. Zeitung 1884). S to svojo učeno razpravo je dr. Lazarevič obogatil vedo z vrlo važnim patognomiškim simptomom za diferencialno dijagnozo ischiasa. (Dalje prih.)

postavljajo Nemci. Zahteva, naj minister predloži naredbе glede konfiskacije nemških državnozborgovorov in razpravlja potem obširneje o političnih pravdah na Češkem, pozivljajoč koalicijsko, naj deluje na to, da se ne bodo primerjale tendenčne pravde. — Generalni govornik contra dr. Menger razpravlja o razmerah na Češkem in reče, da bi na Nemce naredilo dober utis, ako bi se večina Omladincev pomilostila, ter se bavi potem z agitacijo Dunajskega župnika Deckerta proti židom.

Po raznih stvarnih popravkih vprejela je zbornica proračun pravosodnega ministerstva. Posl. dr. Lueger je stavil najni predlog glede napada na posl. Kaiserja, pa ga umaknil, minister Schönbörn pa je obljubil hitro postopanje.

Koncem seje se je mej drugimi interpelacijami čitala tudi interpelacija posl. Spinčiča glede slovenskih napisov na nekaterih javnih poslopjih v Trstu, potem pa se je seja zaključila.

Prihodnja seja v petek.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 25. maja.

Levičarji in slovensko uradovanje.

Ministerska odločba glede dopisovanja slovenskih občin okrajnim glavarstvom, s katero odločbo se je dovolilo slovensko dopisovanje tudi glede rečij, spadajočih v izročeno področje, je nekatere nemške kroge kaj neprijetno zadela, da bi bilo iz primera krotkega pisanja nemških listov sklepati, da ti pomena te odločbe niti niso spoznali. Levičarji so se vsled te odločbe na dolgo in na široko posvetovali o političnih in narodnostnih razmerah na Koroškem, a o eventualnih korakih še niso sklepali, nego bodo začeta posvetovanja še nadaljevali.

Konservativci in krščanski socialisti.

Sedaj je ustrelil tudi konservativni top, imenovan „Vaterland“, in to je znak očitnemu boju mej dosedanjimi prijatelji, mej konservativci starega kroja in mej krščanskimi socialisti, to je boj Liechtenstein contra Hohenwart. Črni princ hoče izpodrinuti razsvitljenega državnega starčka ali pa razdvojiti njegovo stranko. Kakor smo že omenili, je „Reichspost“ s prav srečnim uspehom spravila na dan vprašanje, ali naj Hohenwart še ostane vodja konservativcev ali naj se odstavi. S tem je prišla na razpravljanje stvar, na katero doslej ni mislil noben konservativec. Ker pa je jako mnogo konservativnih ljudi, ki so s Hohenwartom jako nezadovoljni, bi mogel po „Reichsposti“ uprizorjeni plebiscit na zadnje res še prouzročiti kako veliko gibanje konservativnih krogov proti Hohenwartu in tega se boji „Vaterland“ bolj, nego samega peklenščeka. Zategadelj je priobčil članek, v katerem se v krščanske socialiste zaletava s tako arditostjo, kakor doslej samo židje. Krščanskim socialistom z Liechtensteinom na čelu pravi, da so predrzni in smešni in da morejo kompromitovati najpoštenjšo stvar; pravi jim, da so pustolovska družba, ki nima principov, niti pametnega smotra, ki je jedina le v negaciji in v spekulaciji na nagone izvestnih mas, katerim propoveduje svetopisemskimi izreki opremljen komunizem. Že ta ton, v katerem je pisan članek, svedoči, kakov srd je proti krščanskim socialistom zavladal v krogih, stoječih za „Vaterlandom“. Ta srd je v toliko opravičen, ker so konservativcem krščanski socialisti dosti bolj nevarni, nego liberalci. Zlasti ker mislijo krščanski socialisti pri prihodnjih volitvah zavzeti nekoliko katoliško-konservativnih trdnjav, kakor poročajo „Politische Fragmente“. — Z ozirom na ta razpor bi bilo pač pravilno in umestno, ako bi „Slovenec“, ki je zadnji čas večkrat povedal, da je krščanski socialist, pojasnil svoje stališče glede „Vaterlanda“ in Hohenwarta.

Tiskovni zakon.

Parlamentarna komisija koaliranih strank se je udala pritisku levičarjev in določila, da se ima razprava o noveli k tiskovnemu zakonu vršiti še v tekočem zasedanju. Vsed tega je zbornično predsedstvo odredilo, da se postavi ta stvar na dnevni red seje, določene za prihodnjo sredo. Ali se je pravosodni minister tudi udal levičarskim željam in opustil svoje nasprotovanje proti načrtu, kakor ga je prikrojil odsek, ni znano. Vsekako pa bo debata jako zanimiva, ker je manjšina tiskovnega odseka oglasila minoritetni predlog.

Nov hrvaški ban.

„Agramer Tagblatt“ javlja, da hrvaški vladni krogi ne dvomijo, da postane sedanji hrvaški ban ministerski predsednik ogerski in da se zategadelj že govori o nasledniku grofa Khuena-Hedervaryju. Kot kandidatje se baje imenujejo: dr. Štefan Spevec, predsednik stolu sedmorice, potem sedanji hrvaški minister Josipovich in veliki župan Varaždinski Rubido-Zichy. Ker je Josipovich baje pripravljen odstopiti, če odstopi Wekerle, se imenuje kot kandidat za mesto hrvaškega ministra veliki župan Virovitiški dr. Teodor grof Pejacevich.

Položaj na Ogerskem.

Wekerlovo ministerstvo je menda izgubljeno. Celotno najunetejši njegovi zagovorniki prisvajajo, da je položaj jako kritičen. Te dni ima Wekerle priti na Dunaj, da „dobi garancije, da vsprejme magnatska zbornica predlog o civilnem zakonu“. Pisanje njegovih listov kaže, da ogerska vlada ne misli več na izredno pomožitev članov magnatske zbornice nego le še na moralno podporo kroge. Wekerle bode torej od kroge zahteval povsem nekonstitucionalno uplivanje na člane magnatske zbornice, a da bi je dobil, o tem je pač zelo dvomiti. Liberalna stranka skuša Wekerlovo akcijo podpirati po svoji moči in je izjavila, da prestopi v opozicijo, če odstopi Wekerle. Cela stranka tega pač ne bo storila, ampak račun se celo, da bi večina liberalnih poslancev brez obotavljanja prešla v tabor eventualne nove vlade.

Rumuni in Madjari.

Rumunsko gibanje rase z elementarno silo in je postalo za madjarsko vlado velika kalamiteta. Vlada sicer skrbi, da se resnica o razmerah mej ogerskimi Rumuni ne izve, ali vseh vestij vender ne more zadržati, da si inhibira na stotine telegramov in konfiskuje na tisoče pisem. Zlasti Rumuni v Koložu niso v nikaki zvezi več z drugim svetom. Vzlic vsemu silovitemu preganjanju pa niso bili Rumuni še nikdar tako navdušeni in odločni kakor sedaj. Vsak izmed njih zmetra Kološki proces za nečuvstvo razžaljenje naroda in je pripravljen na revanšo. Madjarski listi javljajo, da so na Sedmograškem živeči Madjari v silnem strahu, da bi se začelo rumunsko gibanje obračati proti njim in da bi kakor l. 1848. mogla nastati revolucija, saj je razburjenost rumunskega prebivalstva taka, da nastane lahko vsak hip koskvt.

Vnanje države.

Srbski prevrat.

Na podlagi na novo uveljavljene stare ustave začel je sedaj Milan paševati v Srbiji, kakor da je kaki bašibozuk. Za nekaj dni je dal poloviti najodličnejše voditelje radikalne stranke in je vtakniti v zapor. Mej temi, ki so bili pahnjeni v zapor, sta tudi Ranko Tajsic in pop Milan Gjurić, mnogi drugi so še pod policijskim nadzorom, a mnogo jih je tudi pobegnilo čez mejo v Avstrijo in v Rumunijo. Vladni priistaši razširjajo vest, da se bodo tekom nekaj mesecev vršile nove volitve v skupščino in da se bode tej koj predložil načrt novi ustavi. S tem hoče vlada pomiriti javno mnenje.

Francoska ministerska kriza.

Ministerstvo Casimir Perier je res podalo ostavko. Kriza se razvija povsem normalno. Predsednik republike Carnot je poklical k sebi predsednika senata, Challemel-Lacourja, in predsednika poslanske zbornice, Dupuya in oba sta mu svetovala, naj naroči Bourgeoisu sestavo novega ministerstva. Bourgeois je odklonil. Sicer pa skuša republičanska večina omogočiti Casimirju Perierju, da ostane na krmilu. Izjavila je na impozanten način, da mu popolnoma zaupa in da je z njim solidarna. A naj prevzame vlado že Perier ali kdo drug, na vsak način ne bo več cerkvi tako prijazna, kakor se je odstopivša vlada kazala.

Dopisi.

Iz Toplice na Dolenjskem, 21. maja.

[Izv. dop.] (Naše gasilno društvo) dobilo je letos zastavo. Že lansko leto sestavil se je poseben odbor, kateremu je bilo skrbeti, da se ureni želje, koje so društveniki že dolgo gojili. In posrečilo se je zares. Zahvaliti se ima društvo svojim prijateljem doma in drugod, ki so radovoljno darovali in pošiljali svoje kroge, ter s tem pokazali društvu svojo naklonjenost. Z golimi darovi se je zastava kupila. Izgotovila jo je gospa Hofbauer v Ljubljani v splošno zadovoljnost. Binkoštno nedeljo zvečer priredilo je društvo podoknico kumici g. Josipini Kulovic. V ponedeljek popoldan bilo je blagoslovljenje zastave. Na prostem se je postavila kapelica od zelenja, trg bil je okrašen s smrekami in venci, raz strehe pa so vibrle narodne zastave. Belo oblečene deklice so nesle na traki zavito zastavo iz kopališke dvorane, druga nesla je na blazini krasen trak, za njimi šla je g. kumica. V navzočnosti domačih g. duhovnikov blagoslovil je g. dr. Marinko zastavo. Po običajnem zabijanju žrebcev je gospod dr. Marinko tudi v kratkem, jednatem govoru pokazal društvu pomen zastave. Opominjal je ognje-gasce na dolžnosti, koje so prevzeli z ustopom k društvu; v ljubezni do bližnjega naj žrtvuje slednji svoje moči. Zastava — je rekel koncem svojega govora — bodi cerkvi in domovini v čast in slavo, Vam pa v ponos! Po končanem opravilu odkorakalo je društvo s povabljenici v grad; tam nas je pogostila gospa kumica. Načelnik je napil gostom, posebno še g. dr. Marinkotu, zahvalivši se za prijaznost in naklonjenost, koje so društvu izkazali, ter se spomnil tudi nenavzočih, ki so za zastavo kaj darovali, kličeč

jim: „Živeli, elava!“ G. dr. Marinko napil je g. kumici in pokazal, da dame v društvih jako važno ulogo igrajo. Brzjavno sta zbrane pozdravila gosp. Milic iz Ljubljane in g. Straiša iz Postojane. Pevci so peli več umetnih in narodnih pesmi. Proti večeru smo odšli na bližnji „Grič“. Tam se je v salonu pridno plesalo, na kegljišču kegljalo, pevci so nas s petjem razveseljevali. Pozno v noč smo se razšli. Ta dan nam bo vsem ostal v najlepšem spominu.

Domače stvari.

— (Boj za slovenske šole v Trstu.) Kakor smo po brzjavnem poročilu omenili že v zadnji številki, je bila seja Tržaškega občinskega zastopa v torek zvečer jako burna. Na galeriji je tako divjala nezrela iredentovska druhal, kakor že mnogo let ne več. Govornik za slovenske šole dr. Sancin je le v odstavkih mogel nadaljevati svoj govor, kajti galerija hotela ga je z divjim kričanjem kar udušiti, ne da bi bil župan pokazal kolikšnej energije. To konstatuje celo nemška „Triester Ztg.“.

— (S v. Rešnjega telesa procesije) vršile so se včeraj v Ljubljani pri najlepšem vremenu ter se jih je udeležila mnogo večja množica, nego v poslednjih letih. Najslavesnejše vršila se je seveda procesija iz stolne cerkve sv. Nikolaja. Po slovesni službi božji krenil je spreved, kateri je vodil ob veliki asistenci prevz. knezoškof dr. Missia sam, skozi Špitalske ulice na Marijin trg, kjer je bil prvi blagoslov, ter se je pomikal potem skozi Gledališke in Gosposke ulice na Križevniški trg, od ondot na sv. Jakoba trg ter čez Stari in Mestni trg nazaj v stolno cerkev. Vse ulice, koder se je pomikala procesija, bile so z zelenjem, okna pa s cveticami okrašena in razsvetljena. Procesije, katero je spremljala vojaška godba, ter v dveh oddelkih častna kompanija 17. pešpolka, udeležili so se načelniki raznih uradov in korporacij, šolska mladina z učiteljskimi zbori ter nepregledna množina pobožnega občinstva. Deželni predsednik g. baron Hein moral je ostaviti procesijo, ker mu je bilo v stolni cerkvi slabo prišlo. Glavne momente cerkvenega obreda naznanjale so dežarže častne kompanije ter topovi na Gradu. Vojaštvo pod poveljstvom generala Fuxa ter kranjski veteranski kor razvrstila sta se na Kongresnem trgu ter prejela škofov blagoslov. Slovesnim načinom vršile so se tudi procesije v Trnovem in pri sv. Petru; obe procesiji spremljal je oddelek vojakov ter godba 27. pešpolka. V mestnih župnijah sv. Jakoba in o. frančiškanov vršili se bodo sprevedi prihodnje nedelje.

— (Osobne vesti.) Gospod pravni praktikant Alojzij Seliškar iz Ljubljane imenovan je avskultantom za Štajersko. — Gospod sodni pristav Jos. Rogina je bil danes na vseučilišči Graškem promoviran doktorjem prava.

— (Avskultantje za Kranjsko.) Z najvišjim odlokom se je pomnožilo število avskultantov z adjutom za Kranjsko od dne 1. januarja l. 1895 od 17 na 20, število avskultantov brez adjuta pa se je znižalo od 5 na 2.

— (Naš domači umetnik g. Grile) dobil je naročilo za izdelanje presbiterija v župni cerkvi sv. Truh kraljev na Vrhu in bode to delo pričel tekom letošnjega poletja.

— (Dolenjski železnici.) Ker se je preiskovanje mostov in tehnično-policijski ogled na progi Grosuplje-Novo Mesto-Straža vršil popolnoma povoljno, se je podelila koncesija za otvoritev prometa z dnem 31. t. m.

— (Na strokovni šoli za lesno obrt v Ljubljani) se bode ustanovil oddelek za pletenje košaric s početkom šolskega leta 1894/95 in se bode razpisala služba novega delovodje na tej šoli.

— (Dijaška in ljudska kuhinja v Ljubljani) bode imela letos svoj občni zbor prihodnji ponedeljek, dne 28. maja t. l. ob šestih popoldne v društvenih prostorih na starem strelišči s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo revizorjev. 5. Volitev upravnega odbora 15 članov (§ 4. dr. pravil). 6. Volitev revizorjev. 7. Posamezni nasveti in predlogi. K mnogobrojni udeležbi vabi — odbor.

— (Vreme.) Že nad mesec dnij imamo upravo aprilsko, to je nestanovitno deževno vreme. Le poslednja dva dni se je v toliko razjasnilo, da so se včerajšnje procesije mogle vršiti pri lepem suhem vremenu. Danes je zopet deževalo že od rane jutra ves dan.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 13. do 19. maja. Novorojencev je bilo 21 (= 34 32‰), umrlih 18 (= 29 64‰), mej njimi so umrli za vnetico 1, za jetiko 2, za vnetjem sopilnih organov 3, valed starostne oslabelosti 2, za različnimi boleznimi 9. Mej umrlimi je bilo tujcev 5 (= 27 7‰), iz zavodov jih je bilo 5 (= 27 7‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli za ošpicami 1, za škrlatnico 2.

— (Kip za Krško.) V Solnogradu živeči kipar g. Jožef Müllner, rodom iz Žužemberka, je razstavil tam bronasti kip pokojnega Martina Hočvarja, namenjen za spomenik v Krškem.

— (Strela je udarila) minuli teden v streho nove hiše g. Jermana v Domžalah, ne da bi bila prouzročila požara. Poškodovana je samo zidovje in razbila nekoliko škrlatnih plošč. Škode je kakih 150 gld., hiša pa je zavarovana.

— (Stavbo „Narodnega doma“ v Celji) je odbil mestni urad. Urok temu je, ker se pri načrtu ni oziralo na ono 12 metrov široko cesto, ki bi po domišljiji Celjskih Nemcev vodila čez sredo stavbnega prostora na takozvani „vilini otok“. Proti tej odločbi je g. dr. J. Srnc takoj vložil ugovor na občinski svet. To bode pa težko kaj pomagalo, kajti le preveč je znano, kakšni nazori vladajo o tej stvari mej sedanji Celjskimi občinskimi zastopniki. Zavira se vsa stavba, pri kateri bi imeli lep zaslužek Celjski obrtniki, le iz tega razloga, ker hoté postaviti Slovenci palačo, ki bi bila le na kras mestu.

— (Zrelostni izpiti na Mariborski državni gimnaziji) se pričnejo dne 4. junija in sicer pismeni. Ustmeni izpiti bodo od dne 26. junija naprej.

— (O krajno živinsko razstavo) nameravajo osnovati rodoljubi v Šmarji pri Jelšah. Ako bi se ne osnovala v Šmarji, bode pa jednaka razstava v Marenbergu. Štajerske kmetijske družbe odbor je sklenil, podpirati to razstavo.

— (Ognjegasna društva.) Na murskem polju na spodnjem Štajerskem se je ustanovilo že deveto gasilno društvo. Vsa ta društva imajo poleg gmothe brambe posestev pred ognjem tudi narodni pomen, ker se poslužujejo le slovenskega jezika pri poveljništvu. Tako je tudi prav.

— (Toča je pobila) tudi v nekaterih krajih na spodnjem Štajerskem, posebno okolu Celja, blizu Središča, na Kogu, okolu Rajhenburga in Velenja.

— (Trtna uš) se je tu in tam že prikazala tudi v Lintomerskih goricah, istotako tudi drugod n. pr. v Slovenskih goricah, osobito pri Mariji Szečni, Vender ljudje premalo skrbé za ameriške trte, da bi preprečili daljno škodo.

— (Občni zbor „Tržaškega Sokola“) ki se je imel vršiti minulo nedeljo, se je preložil in bode jutri soboto dne 26. t. m. ob 9. uri zvečer v društvenih prostorih.

— (Pevsko društvo „Slava“ pri sv. Mariji Magdaleni spodnji) v Tržaški okolici je imelo v minulem letu 47 izvršujočih članov. Letos napravi mlado društvo svojo prvo veselico. Predsednikom je bil izvoljen zopet gospod Anton Miklavc.

— (Slovensko pevsko in bralno društvo v Boljuncih) priredi v nedeljo dne 27. t. m. veselico s prav zanimivim vzporedom. Sodelujejo: Tamburaški zbor od sv. Ivana pri Trstu, pevsko društvo „Hajdrih“ s Proseka in mladi Bazoviški pevci. Predstavljalja se bode tudi igra „Uskok“.

— (Italijansko vino v Trstu.) Pred binkoštnimi prazniki je bilo v Trstu v jednem tednu izkrcanih 4200 hektolitrov italijanskega vina. Po binkoštnih praznikih pa sta pripluli v Tržaško pristanišče dve ladiji polni sicilijanskih vin. Isterski in dalmatinski vinogradniki trpe neizmerno vsled te po nesrečni vinski klavzuli prouzročene konkurence.

— (Grozna nesreča) se je pripetila na postaji Sesvete blizu Zagreba. Pri tovornem vlaku, ki se je komaj dobro ustavil, je hotel strojevodja Lukšić pritrčiti neki vijak pri stroju. Skočil je torej s stroja in zlezel mej kolesa. V tem hipu je zadel zadnji voz tako silno ob sprednje vozce, da se je premaknila tudi lokomotiva in je kolo pretrgalo Lukšića upravo na dvoje.

— (Razpisana služba) Na Mariborski državni gimnaziji je izpraznjeno s početkom šolskega leta 1894/95 mesto družega učitelja veronauka z nemškim in slovenskim poučnim jezikom. Letna plača

znaša 630 gld., desetletne doklade po 105 gld. in aktivitetna priklada po 250 gld. na leto. Prošnje je oddati do dne 5. junija pri ordinarijatu Labodske škofije v Mariboru.

Razne vesti.

* (Ulični napisi v Pragi.) Te dni se pričelo v Pragi pritrjevati samočeške napise na javnih prostorih in ulicah. Neki češki posestnik dal je napraviti na svoji hiši trojezični napis, namreč v češkem, ruskem in francoskem jeziku.

* (Retrospektivna razstava poljske umetnosti) se bode otvorila dne 1. junija v Lvovu. V to svrbo sta se sestavila dva odbora: Krakovski pod predsedstvom prof. vseučilišča dr. M. pl. Sokolowskega in Lvovski pod predsedstvom prof. vseučilišča dr. J. pl. Boloz Antoniew cza. Razstavljena bodo samo taka dela, ki se nahajajo v zasobnih zbirkah, ali pa v javnih zbirkah v inozemstvu. Izmej starejih poljskih slikarjev sta imeni Grottger in Matejko svetovnoznani, izmej novijih naj imenujemo Brandta in Siemiradzkega. Ta razstava bode oddelek velike deželne razstave, katere pokrovitelj je Nj. Vel. cesar.

Književnost.

— „Slovenska knjižnica. Snopič 17.“ — V tem snopiču začeli so se priobčevati izbrani spisi Václava Kosačka, znanega izvrstnega češkega pisatelja, čegar mične iz narodovega življenja zajete pripovedke so se Čehom tako prikupile, da jih je najti malone v vsaki hiši. Pričujoči snopič „Slovenske knjižnice“ prinaša tri pripovedke: „Kako šilo si je izmislil Jakob za hudobno Teklo“, potem „Babice, obrazek na lice in narobe“ in končno „Beraci“.

— „Matice Slovenská“ prinaša v 10. snopiču nadaljevanje novel Svetozarja Hurbana Vajanskega, znanega slovaškega pisatelja, v „Obzoru“ pa nadaljevanje Lamanskega razprave „Tři světy asijsko-evropské pevniny“.

Brzjavke.

Dunaj 25. maja. Današnja seja poslanske zbornice je bila sila viharina. V imeni mladočeškega kluba je posl. Tuček stavil in utemeljeval nujni predlog glede varstva imunitete državnoborskih govorov. Posl. Morre je v svojem govoru Čehé žalil, vsled česar so nastali turbulentni prizori, ki so se ponovili, ko je posl. dr. Lueger v briljantnem govoru zagovarjal enakopravnost vseh jezikov in pobijal Morreta. Spinčičevo pripovedovanje o ravnanju s Slovani v Poreču je obudilo splošno ogorčenje. Po govorih poslancev: dr. Brzorad, dr. Pacak, Biankini, dr. Bareuther, grof Pininski in dr. Kaizl glasovalo se je po imenih in je bila nujnost Tučkovega predloga odklonjena. Slovenski koaliranci izvzemši Hohenwarta so se absentirali. (Neverjetno! Op. ured.)

Dunaj 25. maja. Lvovski listi javljajo, da se vlada posvetuje o ustanovitvi komunikacijskega ministerstva.

Praga 25. maja. Policijsko ravnanje je naznanilo mestnemu svetu, da je napravljjanje samočeških javnih napisov dovoljeno le na tistih hišah, katerih lastniki so v to izrecno privolili. V vseh drugih slučajih bi se napisi uradoma odstranili, češ, da se ž njih napravo poškoduje tuja posest.

Praga 25. maja. Policija je odstranila češko-rusko-francoske javne napise.

Budimpešta 25. maja. Ministerski predsednik Wekerle je odpotoval na Dunaj, da poroča cesarju o položaju. Usoda ogerske vlade se po splošni sodbi odloči že te dni.

Peterburg 25. maja. Policija je prijela dva Francoza in dva dijaka, ki so se z angleško ladjo pripeljali sem. Pri Francozih našla je nekaj dinamita, pri dijakih veliko revolucionarnih proklamacij.

Pariz 25. maja. Predsednik poslanske zbornice Dupuy in poslanec Peytral sta ponudbo predsednika, sestaviti novo ministerstvo, odklonila.

Pariz 25. maja. Včeraj se je otvoril shod železniških delavcev. Udeležba je bila pičila.

Novi York 25. maja. V Uniontownu napadlo je 2000 štrajkujočih delavcev policijo. Nastal je boj, pri katerem se je na obeh straneh streljalo. Pet delavcev je bilo ubitih.

